

Raad voor de rechtshandhaving

JAARPLAN 2018

Hoofdstuk 1. Jaarplan

Onder verwijzing naar artikel 36 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving legt de Raad het jaarplan 2018 voor.

De Raad maakt de keuze voor de inspecties vanuit het maatschappelijk belang en het belang van een goed functionerende rechtshandhaving in de landen.

1.1 Onderzoeken

Onderstaande inspecties worden door de secretariaten van **Curaçao, Sint Maarten en de Bessilanden** gezamenlijk uitgevoerd:

- Monitoring aanbevelingen Raad/CPT

In 2016 en 2017 heeft de Raad op verzoek van de Ministers van Justitie van het Koninkrijk (JVO) en in verband met de monitoring van de CPT-aanbevelingen, inspecties verricht naar het detentiewezen. Bij de inspecties zijn onder meer aanbevelingen van de CPT betrokken. De onderzoeken gingen uit van een zestal deelonderwerpen, te weten: *rechtspositie, omgang met gedetineerden, interne veiligheid, maatschappijbeveiliging, maatschappelijke re-integratie en personeel & organisatie*.

In 2018 zal de Raad de opvolging van de door de Raad en CPT geformuleerde aanbevelingen monitoren. Deze monitoring kan plaatsvinden in de vorm van een review onderzoek.

Onderstaande inspecties worden door de secretariaten van **Curaçao en Sint Maarten** gezamenlijk uitgevoerd:

- Toelating en uitzetting van vreemdelingen (review)

Conform de werkwijze van de Raad, zal de Raad in 2018 een aantal reviewonderzoeken doen. Het hiervoor genoemde reviewonderzoek zal zowel door Curaçao en Sint Maarten worden uitgevoerd.

- Beheer criminaliteitsfonds

Het is van eminent belang dat het beheer van het criminaliteitsfonds dusdanig is geregeld dat de fondsen ten goede komen van projecten die aan vastgestelde criteria voldoen. Teneinde het vorenstaande te waarborgen acht de Raad het van belang dat het beheer van het fonds onafhankelijk, objectief en transparant is. De Raad zal in dit onderzoek nagaan in hoeverre het beheer voldoet aan vorengenoemde aspecten en zal voorzover nodig aanbevelingen doen om het beheer te verbeteren.

- Integrale veiligheid en infrastructuur

De algemene veiligheid in de maatschappij is een belangrijk aspect binnen de rechtsstaat. De waarborging ervan is een specifieke overheidstaak. Voor wat betreft de rechtshandhaving is er een aantal terreinen dat daaraan dient bij te dragen. Daarbij valt te denken aan handhaving op terreinen als - niet beperkt tot - verkeersveiligheid, technische en bouwveiligheid, volksgezondheid en milieu, rampenbestrijding, grensbewaking, cyber security en terrorismebestrijding. Daarvoor zijn doorgaans aan de basis van belang: fysieke infrastructuur, kennis, middelen en capaciteit, adequate regelgeving en voldoende bevoegdheden. Bij de uitvoering zijn ook aspecten als preventie, werkwijze en informatiedeling van belang.

Volgend op meerdere signalen vanuit de keten en maatschappij zal de Raad zich in dit kader richten op een onderzoek naar de integrale veiligheid en infrastructuur voor wat betreft de

terreinen grensbewaking, cyber security en terrorismebestrijding. Andere terreinen binnen de rechtshandhaving vormen mogelijk op een ander moment onderwerp van onderzoek. Gezien de omvang van een dergelijk onderzoek, zal de duur van dit onderzoek het kalenderjaar 2018 overstijgen, en daarmee vermoedelijk eerst in 2019 kunnen worden afgerond.

Voor wat betreft secretariaat **Sint Maarten** zullen de volgende onderzoeken worden verricht:

- Drie review onderzoeken

In 2014 heeft de Raad een achttal onderzoeken verricht. In de tussenliggende periode tot heden heeft de Raad de ontwikkeling en opvolging van aanbevelingen gemonitord. Conform de werkwijze van de Raad, zal de Raad in 2018 voor wat betreft Sint Maarten een aantal reviewonderzoeken doen. Het gaat daarbij om de volgende onderzoeken:

  - Politiegeweld in Sint Maarten (*review*).
  - De tenuitvoerlegging van geldboetes, schadevergoedingen en ontnemingen in Sint Maarten (*review*).
  - Strafrechtelijk beslag in Sint Maarten (*review*).
- Doorlooptijden

In 2018 verricht de Raad een onderzoek naar de doorlooptijden in de strafrechtsketen en knelpunten in die keten. Met een onderzoek naar de doorlooptijden van een strafzaak, beoogt de Raad inzicht te krijgen in enerzijds de duur van strafzaken en anderzijds het aandeel van elk van de organisaties binnen de duur en het verloop van een strafzaak. Een dergelijk onderzoek heeft derhalve een wetenschappelijk karakter alsmede een inspecterende kant. Het onderzoek zal zowel inzicht geven in doorlooptijden voor de gehele strafrechtsketen (ketenlange doorlooptijden) als in de doorlooptijden per ketenpartner. Gezien de omvang van een dergelijk onderzoek, zal de duur van dit onderzoek het kalenderjaar 2018 overstijgen, en daarmee vermoedelijk eerst in 2019 kunnen worden afgerond.
- Interne zaken

Transparantie, vertrouwen, verantwoording en betrouwbaarheid liggen mede aan de basis van een goed functionerende rechtsorde. Handhaving en onderzoek naar integer handelen en misbruik en/ of schending van procedures en / of bevoegdheden is een belangrijk instrument ter waarborging daarvan.

Naast de inspecties die de Raad uitvoert binnen de organisaties, dienen deze over een interne audit functie (zelfreinigend vermogen) te beschikken. Doorgaans beschikt een politieorganisatie of een onderzoeks-/recherche afdeling die binnen de organisatie actief is om interne zaken te onderzoeken. Binnen het KPSM is een Bureau Interne Zaken onderdeel van de organisatie.

Voor wat betreft Secretariaat Curaçao zullen de volgende onderzoeken worden verricht:

- Review onderzoeken

De Raad heeft eerder de volgende onderzoeken verricht. In de tussentijdse periode tot heden heeft de Raad de ontwikkeling en opvolging van aanbevelingen gemonitord. Conform de werkwijze van de Raad, zal de Raad in 2018 een aantal reviewonderzoeken doen. Het gaat daarbij om onder meer de volgende onderzoeken:

- Opsporings- en vervolgingsbeleid OM(*review*).
- Brasami(*review*).

- Politur: De Raad zal bij dit onderzoek nagaan of de Politur voldoende toegerust is op haar taakuitoefening. Daarbij zal de Raad de beheersaspecten organisatie, personeel en middelen toetsen om te kunnen vaststellen of Politur in staat is om haar taak op adequate wijze uit te voeren. Tevens zal de Raad nagaan of de beoogde resultaten zijn gerealiseerd.

- Aanpak Jeugdcriminaliteit: De aanpak van jeugdcriminaliteit vereist een integrale aanpak. De Raad zal in dit onderzoek nagaan of de aanpak integraal geschiedt. Waar knelpunten worden gesignaleerd zal de Raad die aanduiden en mogelijke verbetervoorstellen doen. De Raad zal hierbij ook de resultaten en de evaluatie van het project tur wowo riba bo betrekken.

- Aanpak Gangs: De laatste jaren waren er relatief veel moordzaken met als oorzaak problemen tussen rivaliserende bendes. De Raad is zich ervan bewust dat er vanuit de justitie al jaren aandacht is voor de aanpak van deze problematiek. De Raad beoogt met dit onderzoek na te gaan in hoeverre de justitiële organisaties de voorgestelde doelstellingen hebben gerealiseerd en indien mogelijke knelpunten worden gesignaleerd zal de Raad deze aanduiden en aanbevelingen doen.

De Raad voor de rechtshandhaving zal in 2018 in Caribisch Nederland de volgende onderzoeken verrichten:

- Stichting Reclassering Caribisch Nederland

De Raad kondigde in zijn brief aan de minister van Veiligheid en Justitie van 28 maart 2017 aan, dat in 2018 een onderzoek zal worden verricht naar de kwaliteit van het reclasseringswerk, in het bijzonder de implementatie van methodisch werken. In dit onderzoek zal mede de resocialisatie worden betrokken. In dat kader zal ook het in 2015 gestarte project ten behoeve van de opvang en resocialisatie van justitiabelen en ex-gedetineerden (Krusada) onderwerp van onderzoek zijn.

- Justitiële Inrichting Caribisch Nederland

De Raad onderzocht in 2017 de opvolging van aanbevelingen die door de Raad en de CPT naar aanleiding van eerdere onderzoeken door die instanties waren gedaan. Dit onderzoek kende een beperkte diepgang. Aangekondigd is dat in 2018, nadat de JICN in 2017 de nieuwbouw heeft betrokken, een 0-meting zal worden uitgevoerd.

- Slachtofferhulp

In 2012 bracht de Raad het rapport slachtofferhulp uit. In dat rapport zijn zeven aanbevelingen opgenomen. De beleidsreactie van de minister van Veiligheid en Justitie gaf blijk van hoge ambities op dit terrein. Na 2012 besteedde de Raad geen aandacht aan dit onderwerp. Mede gezien de maatschappelijke relevantie van dit onderwerp is een review-onderzoek nu geraden.

- ICT in de informatiehuishouding van de rechtshandhaving

In eerdere onderzoeken van de Raad (rechercheproces, slachtofferhulp, uitwisseling gegevens) is gebleken dat de informatiehuishouding en uitwisseling van informatie tussen instanties voor verbetering vatbaar is. Dit geldt zowel tussen instanties binnen de opsporing, als binnen de totale keten. Idealiter voorziet ICT in mogelijkheden daartoe. Binnen de opsporing worden verschillende systemen gebruikt (Actpol, Summit) die niet compatible zijn en niet altijd als geschikt worden ervaren, binnen de keten lijkt elke instantie een eigen systeem te gebruiken. Er zijn (al geruime tijd) initiatieven genomen om te komen tot adequate ICT toepassingen, die het uitwisselen van informatie binnen zowel de opsporing als binnen de verdere keten ondersteunen. Een onderzoek van de Raad zal zich richten op de mogelijkheden die ICT kan bieden, de initiatieven die hiertoe zijn genomen de mate waarin deze zijn gerealiseerd. Naar zich laat aanzien zal in dat onderzoek mede aan de orde komen de mate waarin de stichting ICT-beheer zich heeft ontwikkeld tot hetgeen werd beoogd.

- De basispolitiezorg (BPZ)

De Raad is belast met de algemene inspectie van (onder meer) de politie, met betrekking tot de effectiviteit en de kwaliteit van de taakuitvoering. Onderzoeken van de Raad naar het KPCN hebben zich tot nu toe vooral gericht op onderwerpen die de opsporing betreffen. De BPZ is een taak met een grote maatschappelijke relevantie. De effectiviteit en kwaliteit van de uitvoering van die taak is door de Raad niet eerder onderzocht.

- De Openbare Lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba: Partner in de rechtshandhaving.

In een aantal eerdere onderzoeken van de Raad (onder meer reclassering, vreemdelingenbeleid, buitengewone agenten van politie) kwam de wijze waarop de openbare lichamen invulling geven aan de taken en verantwoordelijkheden als onderdeel van de rechtshandavingsketen aan de orde en in beeld als voor verbetering vatbaar. In de Staat van de rechtshandhaving 2016 schenkt de Raad daar aandacht aan. Ook in het kader van de (update van) de beleidsagenda VenJ klinken kritische geluiden: 'de lokale besturen zijn zich nog onvoldoende bewust van hun eigen taak op het terrein van de handhaving van de openbare orde en veiligheid en hun medeverantwoordelijkheid voor de preventie en bestrijding van criminaliteit.' Onderwerpen als de (uitvoering van) toezicht en handhaving door de openbare lichamen, verantwoordelijkheden op het gebied van resocialisatie en het bevorderen van adequate regelgeving op bijvoorbeeld gebieden als verkeer, natuur en milieu verdienen aandacht.

Het onderzoek door de Raad zal zich richten op de volgende vraag: "In hoeverre werken de organisaties in de justitiële keten samen met de openbare lichamen in het kader van de rechtshandhaving? Rapportages van de Raad en de daarin opgenomen aanbevelingen zijn, zo luidt de Rijkswet Raad, gericht aan de minister van Veiligheid en Justitie. Bevindingen in en mogelijke aanbevelingen voortkomende uit dit onderzoek, zullen naar verwachting vooral de Openbare

Lichamen betreffen. De Raad zal zijn rapport in dit onderzoek aanbieden aan de minister van Veiligheid en Justitie, maar daarnaast ook aanbieden aan de Openbare Lichamen.

- Monitoring aanbevelingen

De Raad inventariseerde in 2017 de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van aanbevelingen die naar aanleiding van eerdere onderzoeken zijn gedaan. In het laatste kwartaal van 2017 zal de Raad de implementatie van aanbevelingen die in tien eerdere onderzoeken zijn gedaan, nader onderzoeken door het houden van interviews. Afhankelijk van de bevindingen zal de Raad besluiten of naar bepaalde thema's een review onderzoek aan de orde is. De Raad kan, op basis van de bevindingen, ook besluiten om de minister van Veiligheid en Justitie op een andere wijze te informeren.